

TANTÁRGYI ADATLAP

Fenntartható térségfejlesztés

BMEGT42M115

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

Fenntartható térségfejlesztés

Azonosító

BMEGT42M115

A tantárgy jellege

kontaktórás tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	2
Gyakorlat	0
Laboratórium	0

Tanulmányi

teljesítményértékelés
(minőségértékelés)

típusa

vizsgérdemjegy

Kreditszám

3

Tantárgyfelelős

<i>Neve</i>	<i>Beosztása</i>	<i>Email címe</i>
-------------	------------------	-------------------

Szalmáné Dr. Csete Mária	egyetemi docens	csete.maria@gtk.bme.hu
--------------------------	-----------------	------------------------

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Környezetgazdaságtan és Fenntartható Fejlődés Tanszék

A tantárgy weblapja

<https://edu.gtk.bme.hu/>

A tantárgy oktatásának nyelve

magyar - HU, English - EN

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Szak: **Regionális és környezeti gazdaságtan MSc**

Tantárgy szerepe: **Kötelező**

Ajánlott félév: **3**

Szak: **Regionális és környezeti gazdaságtan MSc (angol nyelven)**

Tantárgy szerepe: **Kötelező**

Ajánlott félév: **3**

Közvetlen előkövetelmények

Erős Regionális gazdaságtan; Környezetgazdaságtan / Regional economics, Environmental economics

Gyenge Fenntartató környezet- és erőforrásgazdálkodás / Sustainable Environmental and Natural Resource Management

Párhuzamos Nincs

Kizáró feltételek Nincs

A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2023.05.31.) az 580393/12/2023 iktatószámom hozott határozatával, amely érvényes 2023.05.31-től.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

Megismertetni a hallgatókat a fenntarthatóság és a térségfejlesztés összefüggéseivel, annak elméleti és szakpolitikai alapjaival, nemzetközi és hazai tapasztalataival, fő céljaival, feladataival, intézményrendszerével és eszközeivel, aktuális kérdésköreivel. A fenntartható térségfejlesztés kurzus céljai között hangsúlyosan jelennek meg a fenntarthatósági átmenet irányába történő elmozdulást elősegítő innovatív megoldások és azok értékelési lehetőségeinek bemutatása.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. Ismeri a fenntartható fejlődés gondolatiságát, képes megkülönböztetni a globális és lokális problémákat;
2. Ismeri a különböző területi egységek szintjén megjelenő fenntarthatósági kihívásokat és képes megkülönböztetni az adott szinthez tartozó megfelelő válaszokat;
3. Ismeri a klímaváltozás által okozott globális és helyi kihívásokat, megoldási javaslatokat, különös tekintettel az innovatív beavatkozási lehetőségekre;
4. Ismeri a fenntartható helyi gazdaságfejlesztési törekvéseket és programokat, valamint annak eszközrendszerét, s a kapcsolódási pontokat az egyes szakpolitikák és az integrált településfejlesztés között;
5. Ismeri a térségfejlesztés, helyi gazdaságfejlesztés legfontosabb fenntarthatósági és klímavédelmi indikátorait, a fenntarthatósági átmenetet akadályozó vagy azt elősegítő tényezőket;
6. Ismeri a térségfejlesztés digitális és fenntarthatósági átmenet folyamataiból adódó következményeit.

Képesség

1. Képes a fenntarthatósággal kapcsolatos legfőbb kihívások értékelésére,
2. Képes egyes gazdaságpolitikák fenntartható térségfejlesztési lehetőségekre gyakorolt hatásának beazonosítására,
3. Képes egyes szakpolitikák és eszközkészletük területi egyenlőtlenségek kezelésében való eredményességének felismerésére,
4. Képes a helyi és globális gazdasági folyamatok specifikus lokalizációkra gyakorolt hatásának megállapítására, különös tekintettel a klímaváltozás várható hatásaira és a fenntarthatósági átmenet megvalósíthatóságára,
5. Képes a fenntartható térségfejlesztés helyi szintű válaszainak feltárására, megértésére, különös tekintettel a digitális átmenetre és az innovatív megoldásokra a klímaváltozás korában,
6. Képes önálló elemző-értékelő munkát végezni a helyi gazdaságfejlesztés területén,
7. Képes önálló elemző-értékelő munkát végezni a stratégiaalkotás és a helyi klímastratégiák területén,
8. Valamint képes a fentiek közérthető, nem szakmabeli közönség előtti interpretálására.

Attitűd

1. Együttműködik az ismeretek bővítése során az oktatóval és hallgató társaival,
2. folyamatos ismeretszerzéssel bővíti tudását,
3. nyitott az információtechnológiai eszközök használatára,
4. törekszik komplex rendszerek megértésére,
5. törekszik a gazdaság emberi jólétre gyakorolt hatásának, az erőforrás elosztás egyenlőtlenségeiből fakadó igazságtalanságok megértésére, feloldásaihoz szükséges tényezők értékelésére.

Önállóság és felelősség

1. Önállóan végzi a helyi és térségi gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó problémák megoldását,
2. nyitottan fogadja a megalapozott kritikai észrevételeket,
3. egyes helyzetekben – csapat részeként – együttműködik hallgatótársaival a feladatok megoldásában,
4. gondolkozásában a rendszerelvű megközelítést alkalmazza.

Oktatásmódszertan

Előadások, problémafelvetések, kommunikáció írásban és szóban, IT eszközök és technikák használata, önállóan és csoportmunkában készített feladatok, tervek készítése.

Tanulástámogató anyagok

- Tankönyvek, jegyzetek, letölthető anyagok - For English students: presentations
- Lengyel Imre: Regionális és városgazdaságtan, Szegedi Egyetemi Kiadó, 2021. pp 579
- Előadásanyagok diasorai
- Fenntartható térségfejlesztés egyetemi jegyzet (Szabó Mariann – Szalmáné Csete Mária)
- Klímainnovációs esettanulmányok egyetemi jegyzet (Szalmáné Csete Mária)
- Csizmadia Norbert: Geopillanat. A 21. század megismerésének térképe. L'Hartmann, 2016. pp 407

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények értékelése az alábbiak szerint történik: a félév közben elsajátított kompetenciák összegző értékelésére szolgáló cselekmények: összegző értékelés (2 zárthelyi dolgozat).

Teljesítményértékelési módszerek

A. Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részletes leírása: Összegző tanulmányi teljesítményértékelés: a tantárgy és tudás, képesség típusú kompetenciaelemeinek komplex, írásos értékelési módja zárthelyi dolgozat formájában. A dolgozat az elsajátított ismeretek felmérésére és azok alkalmazására fókuszál, így a probléma felismerést és -megoldást helyezi a középpontba. Az értékelés alapjául szolgáló tananyagrészt a tantárgy előadója határozza meg, a rendelkezésre álló munkaidő 60 perc. B. Vizsgaidőszakban: Vizsga

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- 1. összegző teljesítményértékelés: 50
- 2. összegző teljesítményértékelés: 50
- Összesen: 100

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

- E táblázat a megajánlott érdemjegyet elfogadó hallgatók értékelési-részarányait tükrözi. Amennyiben a hallgató úgy dönt, hogy nem fogadja el a megajánlott érdemjegyet, úgy vizsgát tehet, melynek eredménye 100%-ban teszi ki a végső eredményt.: 100

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

Az aláírás megszerzésének feltétele a félévközi összegző teljesítményértékelések egyenként sikeres (minimum 50 százalékos) teljesítése. Az aláírás a TVSz-ben meghatározottak szerinti érvényességgel rendelkezik.

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	91
Jeles	85-90
Jó	76-84
Közepes	64-75
Elégéséges	50-63
Elégtelen	0-49

Javítás és pótlás

1) A kettő összegző tanulmányi teljesítményértékelés pótolható. 2) Az összegző tanulmányi teljesítményértékelések első alkalommal a pótlási időszakban díjmentesen pótolhatók, javíthatók. Javítás esetén az új eredmény a régit minden esetben felülírja. 3) Amennyiben az 1) pont szerinti pótlással sem tud a hallgató elégtelentől különböző érdemjegyet szerezni, úgy – szabályzatban meghatározott díj megfizetése mellett – második alkalommal ismételt kísérletet tehet az eredményes teljesítésre.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

Részvétel a kontakt tanórákon	28
Félévközi készülés órákra	10
Felkészülés a teljesítményértékelésekre	20
Gyakorlati feladat elkészítése	0
Kijelölt írásos tananyag önálló elsajátítása	10
Vizsgafelkészülés	22
Összesen	90

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2023.05.08.) az 580379/2/2023 iktatószámom hozott határozatával, amely érvényes 2023.05.08-tól.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények eléréséhez a tantárgy a következő tematikai blokkokból áll. Az egyes félévekben meghirdetett kurzusok sillabuszaiban e témaelemeket ütemezzük a naptári és egyéb adottságok szerint.

- 1 Bevezetés. A fenntartható térségfejlesztés tárgya és fő elemei, globalizációs folyamatok térbelisége.
- 2 A területi politika eszközei; területfejlesztés, mint gazdaságpolitikai eszköz.
- 3 A térségi gazdaságfejlesztés és a térségi versenyképesség fogalma, kapcsolata a klímaváltozással a digitalizáció korában.
- 4 Az innovációs folyamat térbelisége, különös tekintettel a lokális szempontokra.
- 5 A fenntartható térségfejlesztés és fenntartható helyi gazdaságfejlesztés fogalma és magyarázatai. Fejlesztésgazdaságtani vonatkozások, fenntartható fejlődési pályára állás kérdésköre.
- 6 A fenntartható térségfejlesztés és fenntartható helyi gazdaságfejlesztés értékelési módszerei, hazai és nemzetközi tapasztalatai 1.
- 7 A fenntartható térségfejlesztés és fenntartható helyi gazdaságfejlesztés értékelési módszerei, hazai és nemzetközi tapasztalatai 2.
- 8 A fenntarthatóság és klímaváltozás összefüggéseinek térségi szempontú értelmezése. Innováció fogalma és jelentősége a digitalizáció korában. Három fogalom közötti kapcsolat.
- 9 Klímainnovációk fogalmának értelmezése. Klímainnovációk rendszerének bemutatása, lehetséges eszközök azonosítása.
- 10 Klímainnovációk térségi különbségei. Klímainnovációk térbeli és ágazati hatásainak mérhetősége, ill. modellezése.
- 11 Térségi és ágazati klímainnovációs megoldások szerepe és lehetőségei a fenntartható térségfejlesztésben.
- 12 Horizontális klímainnovációs megoldások szerepe és lehetőségei a fenntartható térségfejlesztésben.

További oktatók

Dr. Szabó Mariann egyetemi adjunktus / senior lecturer szabo.mariann@gtk.bme.hu

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Környezetgazdaságtan és Fenntartható Fejlődés Tanszék vezetője hagyja jóvá.